

Lovforslag nr. L 110. Fremsat den 11. januar 1995 af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

§ 1

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 531 af 23. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, ændres »film- og tv-kundskab« til: »film og tv«, efter »italiensk,« indsættes: »japansk,« og efter »oldtidkundskab,« indsættes: »psykologi,«.

2. § 3 ophæves.

3. I § 4 indsættes som *stk. 2* og *stk. 3*:

»*Stk. 2.* Oplysninger om karaktergennemsnit for fag, hold eller samtlige eksaminer på en skole eller grupper af skoler, bortset fra landsgennemsnit, er fortrolige.

Stk. 3. Oplysninger som nævnt i stk. 2 er ikke undergivet aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen.«.

4. § 6, *stk. 1*, affattes således:

»Amtsrådene sikrer gymnasiekapacitet i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 5, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en gymnasieuddannelse, kan fuldføre denne. Amtsrådene kan oprette og nedlægge gymnasieskoler og har det overordnede ansvar for skolernes drift, jf. dog § 12, stk. 2. En amtskommunal gymnasieskole skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

5. I § 7 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* I tilfælde af nedlæggelse af en privat gymnasieskole har amtsrådet i de amtskommuner, hvor elevernes bopælskommuner ligger, ansvaret for sikring af elevernes fortsatte skolegang.

Stk. 3. En privat gymnasieskole, der overtager samtlige elever eller hele klasser fra en nedlagt privat gymnasieskole, således at eleverne kan fuldføre skoleåret samlet, kan fra overtagelsestidspunktet få indregnet den lukkede skoles elevtal henholdsvis klassens elevtal pr. den seneste 5. september ved beregning af taxametertilskud efter § 18 b, stk. 3, bygningstilskud efter § 18 c, stk. 1, og evt. tilskud til kostafdelinger efter § 18 d.

Stk. 4. Hvis en amtskommune overtager samtlige elever eller hele klasser fra en nedlagt privat gymnasieskole, således at eleverne kan fuldføre skoleåret samlet, betales der ikke bidrag til staten for disse elever fra overtagelsestidspunktet, jf. § 18 p.«.

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 5-7*.

6. I § 7, *stk. 2*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter 2. pkt.:

»Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

7. I § 7, *stk. 3*, der bliver *stk. 6*, indsættes efter »regler«: », herunder reglerne i § 4, stk. 2,«.

8. I § 18 a, *stk. 2*, indsættes efter 2. pkt.:

»Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen af antal årselever ved enkeltfagsundervisning.«, og § 18 g og § 18 h, stk. 1, nr. 5, ophæves.

9. I § 18 i indsættes som *stk. 2* og *stk. 3*:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om nyoprettede skolars opfyldelse af betingelserne i stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Hvis en skole ikke opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 1, ophører tilskuddet ved finansårets begyndelse. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om udbetaling af taxametertilskud efter § 18 b, stk. 3, bygnings-tilskud efter § 18 c og evt. tilskud til kostafdelinger efter § 18 d, til en gymnasieskole i perioden fra finansårets begyndelse og til skoleårets slutning.«.

10. I § 18 t, *stk. 2*, indsættes efter »kursus«: »som fuldtidselever«.

11. § 19, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Tilskuddet udgør det gennemsnitlige tilskud pr. årselev til private gymnasieskoler, jf. § 18 a, stk. 3.«.

12. I § 19, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen og kan herunder fravige lovens § 18 o.«.

13. § 20 affattes således:

»§ 20. Rektorer og lærere ved gymnasieskoler skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for gymnasiets fagrække, jf. dog stk. 9.

Stk. 2. Undervisningsministeren tildeler undervisningskompetence, når den pågældende i et eller flere fag inden for gymnasiets fagrække har opnået faglig og pædagogisk kompetence.

Stk. 3. Faglig kompetence er betinget af en bestået kandidateksamen inklusive speciale i et eller flere gymnasiefag ved et universitet eller universitetscenter. Hvor der er tale om sideordnede fag i en 2-fags kombinationsuddannelse, skal begge fag dog være gymnasie- eller hf-fag.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke faglige forudsætninger der skal være opfyldt som betingelse for tildeling af faglig kompetence på grundlag af en kandidateksamen efter stk. 3.

Stk. 5. Pædagogisk kompetence opnås ved at gennemføre pædagogikum, der består af teoretisk pædagogikum, herunder alment-pædagogisk og fagligt-pædagogisk kursus, og praktisk pædagogikum. Undervisningsministeren afholder kurser og foranstalter prøver i praktisk og teoretisk pædagogikum.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om teoretisk og praktisk pædagogikum, herunder om eventuel adgangsregulering til pædagogikum. Ministeren kan bestemme, at afgørelser om optagelse under adgangsregulering kan træffes af et optagelsesnævn, og om at optagelsesnævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Alle gymnasieskoler har pligt til at modtage kandidater til gennemgang af kursus i praktisk pædagogik.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tildeling af faglig kompetence, henholdsvis undervisningskompetence til kandidater og andre, der har gennemført anden tilstrækkelig uddannelse end efter stk. 2, 3 og 5.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, under hvilke forudsætninger og under hvilke betingelser personer, der ikke har den i stk. 1, 2 og 8 nævnte undervisningskompetence, kan undervise ved gymnasieskoler.«.

14. § 23, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de offentlige kostafdelinger, herunder om optagelsen og fordelingen af kostelever og om betaling for ophold staten og amtskommunerne imellem og mellem amtskommunerne indbyrdes.«.

15. Efter § 23 indsættes:

»§ 23 a. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om gymnasiale suppleringskurser, herunder om placering af sådanne kurser på gymnasieskoler og andre institutioner.«.

16. § 27 b, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Amtskommunen kan kræve betaling, jf. stk. 1, og refusion af bidragene, jf. § 18 p og § 18 q, fra en anden amtskommune for undervisning af elever, der er hjemmehørende i amtskommunen, men som ved beregning af

kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden amtskommune.«.

§ 2

I lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 532 af 23. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, ændres »film- og tv-kundskab« til: »film og tv«, efter »italiensk,« indsættes: »japansk,« og efter »kemi,« indsættes: »latin,«.

2. I § 7 indsættes som stk. 2 og stk. 3:

»Stk. 2. Oplysninger om karaktergennemsnit for fag, hold eller samtlige eksaminer på et kursus, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov, eller grupper af sådanne kurser, bortset fra landsgennemsnit, er fortrolige.

Stk. 3. Oplysninger som nævnt i stk. 2 er ikke undergivet aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen.«.

3. § 10 ophæves.

4. § 16, stk. 1, affattes således:

»Amtsrådene kan oprette og nedlægge kurser og har det overordnede ansvar for disse kursers drift, jf. dog § 21, stk. 2. Et amtskommunalt hf-kursus oprettet i henhold til denne lov skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

5. § 17, stk. 1, affattes således:

»Amtsrådene sikrer kursuskapacitet til de 2-årige hf-undervisningsforløb i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 11, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en hf-uddannelse efter reglerne om 2-årigt forløb, kan fuldføre denne.«.

6. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. I tilfælde af nedlæggelse af et privat hf-kursus oprettet i henhold til denne lov har amtsrådet i de amtskommuner, hvor kursisternes bopælskommune ligger, ansvaret for sikring af kursisternes fortsatte skolegang.

Stk. 3. Et privat hf-kursus, der overtager samtlige kursister eller hele hold fra et nedlagt privat kursus, kan fra overtagelsestidspunktet få indregnet det lukkede kursus kursisttal henholdsvis holdets kursisttal pr. den seneste 5. september ved beregning af taxametertilskud efter § 30 b, stk. 3, og bygningstilskud efter § 30 c, stk. 1.

Stk. 4. Hvis en amtskommune overtager samtlige kursister eller hele hold fra et nedlagt privat kursus, således at kursisterne kan fuldføre undervisningen samlet, betales der ikke bidrag til staten for disse kursister fra overtagelsestidspunktet, jf. § 30 q.«.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 5 og 6.

7. I § 18, stk. 2, der bliver stk. 5, indsættes efter 2. pkt.:

»Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

8. I § 18, stk. 3, der bliver stk. 6, indsættes efter »regler«: », herunder § 7, stk. 2,«.

9. § 28, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte regler om betaling amtskommunerne imellem i de tilfælde, hvor en kursist optages på eller en studerende indstiller sig til eksamen på et kursus i en anden amtskommune end hjemamtskommunen.«.

10. I § 30 a, stk. 2, indsættes efter 2. pkt.:

»Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen af antal årselever ved enkeltfagsundervisning,« og § 30 g og § 30 i, stk. 1, nr. 5, ophæves.

11. I § 30 k indsættes som stk. 2 og stk. 3:

»Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om nyoprettede kursers opfyldelse af betingelserne i stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Hvis et kursus ikke opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 1, ophører tilskuddet ved finansårets begyndelse. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om udbetaling af taxametertilskud, jf. § 30 b, stk. 3, og bygningstilskud, jf. § 30 c, til et kursus i perioden fra finansårets begyndelse og til skoleårets slutning.«.

12. I § 30 u, stk. 2, indsættes efter »gymnasieskole«: »som fuldtidskursister«.

13. § 31 affattes således:

»§ 31. Rektorer for et selvstændigt kursus i henhold til denne lov og lærere, der underviser i henhold til denne lov, skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for hf's fagrække, jf. dog stk. 9.

Stk. 2. Undervisningsministeren tildeler undervisningskompetence, når den pågældende i et eller flere fag inden for hf's fagrække har opnået faglig og pædagogisk kompetence.

Stk. 3. Faglig kompetence er betinget af en bestået kandidateksamen inklusive speciale i et eller flere hf-fag ved et universitet eller universitetscenter. Hvor der er tale om sideordnede fag i en 2-fags kombinationsuddannelse, skal begge fag dog være hf- eller gymnasiefag.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke faglige forudsætninger der skal være opfyldt som betingelse for tildeling af faglig kompetence på grundlag af en kandidateksamen efter stk. 3.

Stk. 5. Pædagogisk kompetence opnås ved at gennemføre pædagogikum, der består af teoretisk pædagogikum, herunder alment-pædagogisk og fagligt-pædagogisk kursus, og praktisk pædagogikum. Undervisningsministeren afholder kurser og foranstalter prøver i praktisk og teoretisk pædagogikum.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om teoretisk og praktisk pædagogikum, herunder om eventuel adgangsregulering til pædagogikum. Ministeren kan bestemme, at afgørelser om optagelse under adgangsregulering kan træffes af et optagelsesnævn, og om at optagelsesnævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Alle institutioner, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov, har pligt til at

modtage lærerkandidater til gennemgang af kursus i praktisk pædagogik.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tildeling af faglig kompetence, henholdsvis undervisningskompetence til kandidater og andre, der har gennemført anden tilstrækkelig uddannelse end efter stk. 2, 3 og 5.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, under hvilke forudsætninger og under hvilke betingelser personer, der ikke har den i stk. 1, 2 og 8, nævnte undervisningskompetence, kan undervise i henhold til denne lov.«.

14. Efter § 33 indsættes:

»§ 33 a. På en kostafdeling oprettet i henhold til § 23, stk. 1, i lov om gymnasiet m.v. kan optages kostelever fra et hf-kursus tilknyttet samme institution. Sådanne hf-kostelever er omfattet af gymnasielovens § 23, stk. 2.

§ 33 b. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om gymnasiale suppleringskurser, herunder om placering af sådanne kurser på en institution, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov.«.

15. § 36 a ophæves.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 1995, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 2, og § 2, nr. 3, har dog først virkning for elever og kursister, der optages i 1. gymnasieklasse, henholdsvis 1. kursusklasse i skoleåret 1995/96.

Stk. 3. § 1, nr. 14, har først virkning fra skoleåret 1997/98.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Ophævelse af fritagelsesmulighederne for religionsundervisning

Det udvalg under Undervisningsministeriets indholds- og kvalitetsudviklingsprojekt, som har gennemgået faget religion i hele uddannelsessystemet, har foreslået, at fritagelsesparagrafferne i bl.a. gymnasie- og hf-lovene fjernes.

Begrundelsen herfor er, at undervisningen i religion i gymnasiet og på hf ikke er bundet til en snæver overensstemmelse med elevernes egen religiøse og filosofiske overbevisning, men at faget religion er indrettet som et humanistisk kundskabs- og færdighedsfag, der skal fremme en generel refleksions- og forståelsesevne hos eleverne. Mangler faget i den enkelte elevs fagvifte, mister den pågældende elevs gymnasiale uddannelse en afgørende kvalitet i forhold til det kundskabsområde, der i det moderne samfund og dets kulturelle mangfoldighed har med religion og livsanskuelse at gøre.

Også Undervisningsministeriets arbejdsgruppe om to-sprogede elever i gymnasieskolen har peget på det uheldige i, at elever kan fritages for religionsundervisningen, idet faget indeholder en stærk betoning af, at pluralisme i sig selv er værdifuldt, og at kendskabet til flere religioner virker styrkende og udbyggende på fælles religiøse forestillinger.

Der skal endvidere påpeges, at antallet af fritagelser efter den gældende bestemmelse er yderst beskedent.

På den baggrund foreslås det, at ophæve fritagelsesbestemmelsen for religionsundervisning i gymnasielovens § 3 og hf-lovens § 10.

Efter bestemmelser for religionsundervisningen i gymnasiet og hf skal der undervises i andre religioner end kristendommen. For at sikre, at dette sker på en måde som er acceptabel for disse religioner, vil ministeriet tage kontakt med repræsentanter for forskellige kirkesamfund m.v. med henblik på en eventuel justering af undervisningsvejledningerne på området.

2. Karaktergennemsnit som fortrolige oplysninger

Det foreslås, at karaktergennemsnit for fag, hold eller samtlige eksaminer på gymnasieskoler, hf-kurser m.v. og på grupper af skoler, bortset fra landsgennemsnit gøres til fortrolige oplysninger og undtages fra aktindsigt.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det nøgne karaktergennemsnit ved studentereksamen ikke kan ses uden sammenhæng med en række forhold uden for gymnasiets indflydelse, herunder hvor stor en del af en ungdomsårgang i det geografiske område, der søger gymnasiet, elevernes sociale baggrund og deres uddannelsesmæssige forudsætninger ved starten af gymnasieuddannelsen.

En stærk fokusering på elevernes karakterer og skolens samlede karaktergennemsnit vil medføre en tendens til en nedprioritering af vigtige sider af skolens virksomhed, der ikke umiddelbart bidrager til at højne karakterniveauet. En offentliggørelse af karaktergennemsnit i et system, som det kendes fra England, hvor skolerne offentliggøres i nummerorden afhængig af karaktergennemsnittet, vil endvidere medføre en radikal ændring af det bestående eksamenssystem. Der kan således vanskeligt i et sådant konkurrencesystem opretholdes en ordening, hvor lærerne medvirker ved karakterfastsættelsen, og hvor alle lærere fungerer som censorer ved mundtlig eksamen på andre skoler.

For så vidt angår de offentlige institutioner bygger forslaget på den forudsætning, at den enkelte elevs/ studerendes karakterer og karaktergennemsnit er fortrolige og ikke undergivet aktindsigt jf. § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om offentlighed i forvaltningen.

Derimod må det antages, at oplysninger om karaktergennemsnit for fag, hold eller samtlige eksaminer på en institution eller grupper af institutioner ikke er fortrolige efter de gældende regler. Disse oplysninger er heller ikke undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1.

Forslaget medfører, at oplysninger om karaktergennemsnit – bortset fra landsgennemsnit, der normalt offentliggøres af Undervisningsministeriet som led i nøgletalspublikationer m.v. – fremover må anses for fortrolige og omfattet af de almindelige regler

om tavshedspligt. Det gælder ikke alene for ansatte på den offentlige skole eller institution, der har udarbejdet karaktergennemsnittet, men også for ansatte m.v. hos myndigheder, som måtte modtage disse oplysninger.

Der vil kunne foreligge krænkelse af tavshedspligten, hvis oplysninger uberettiget videregives. Det bemærkes herved, at der vil være tale om en uberettiget videregivelse, hvis oplysningerne videregives til journalister eller andre private personer.

Reglerne i forvaltningsloven kapitel 8 finder anvendelse på videregivelse til andre offentlige myndigheder. En sådan videregivelse kan og efter begæring skal ske, hvis det må anses for at være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 3, og § 31. Amtskommunerne vil således ikke som skoleejere kunne kræve oplysningerne om karaktergennemsnit fra skolerne.

Det bemærkes herved, at skolerne allerede i medfør af § 15, stk. 3, i gymnasieloven har en lovpligtig videregivelsespligt, idet de mod begæring fra Undervisningsministeriet skal meddele ministeriet de nødvendige oplysninger, herunder også karaktergennemsnit m.v.

De nævnte oplysninger om karaktergennemsnit er ikke alene omfattet af den almindelige tavshedspligt. De er også undtaget fra aktindsigt efter offentlighedsloven. Journalister og andre kan derfor ikke få aktindsigt i oplysningerne. Det gælder uanset om begæringen om aktindsigt fremsættes over for den institution, som har udarbejdet oplysningerne, eller over for andre myndigheder. Undtagelsen fra aktindsigt omfatter således alle de myndigheder inden for den offentlige forvaltning, som måtte komme i besiddelse af oplysningerne.

De ansatte på en privat institution er ikke omfattet af tavshedspligten i offentlig tjeneste. For de private institutioner findes imidlertid en sanktionsmulighed i forslaget § 1, nr. 7, og § 2, nr. 8, jf. gymnasielovens § 7, stk. 3, der bliver stk. 6, og hf-lovens § 18, stk. 3, der bliver stk. 6. Hvis kravet om fortrolighed med hensyn til karaktergennemsnit ikke overholdes på de private institutioner, kan godkendelsen således tages fra den pågældende institution.

3. Tilskud til enkeltfagsundervisning ved private gymnasieskoler m.v.

Private gymnasieskoler, studenter- og hf-kurser, som tilbyder fulde to- eller tre-årige forløb til studenter- eller hf-eksamen kan efter den nuværende ordning opnå tilskud til enkeltfagsstuderende på særskilt oprettede hold.

Dette indebærer, at studerende, som optages på tomme pladser på hold i de sædvanlige to- eller tre-årige forløb, ikke udløser tilskud.

Tilskuddet til enkeltfagsstuderende på særskilt oprettede hold udgør 15% af studenterkursustaxametret (dvs. at der ikke indgår bygningstaxameter i beregningen). Dette tal er fastsat ud fra en gennemsnitsbetragtning og under hensyntagen til, at enkeltfagsstuderende fortrinsvis vil tage højniveaufag, som er mere omkostningskrævende end obligatoriske fag og mellemniveaufag.

Hvis de private gymnasier, studenter- og hf-kurser skal være konkurrencedygtige vedrørende enkeltfagsundervisning, må der skabes tilskudsmæssige muligheder for dette gennem en åbning for at også enkeltfagsstuderende på tomme pladser udløser tilskud, jf. forslag fra et udvalg om de private gymnasiers og kursers økonomi med repræsentanter for Foreningen af Private Selvejende Gymnasieskoler, Studenter- og Hf-kurser.

På denne baggrund foreslås en nyordning, således at der skabes mulighed for tilskud til enkeltfagsstuderende også på tomme pladser på de private skoler og kurser.

Antallet af tilskudsudløsende enkeltfagsårskursister indgår i skolens/kursets opgørelse af antal studenterkursister, idet hver fagkursist tæller med vægten 0,15. For forløb, der normalt er to-årige, men som afvikles i et koncentreret forløb på ét år, fordobles vægten. En enkeltfagskursist vil således udløse et taxameter på 15% af studenterkursustaxametret og 15% af bygningstaxametret.

Ordningen er gennemført allerede fra 1. januar 1995 gennem en bemyndigelse i en tekstanmærkning på finansloven for 1995.

4. Ændrede refusionsregler for offentlige kostafdelinger

Det nuværende finansieringssystem for offentlige kostafdelinger ved gymnasierne, der er reguleret ved bekendtgørelse nr. 56 af 12. februar 1986 om mellemoffentlige betalinger for elever på offentlige kostafdelinger ved gymnasieskoler og bekendtgørelse nr. 349 af 6. maj 1994 om betaling for elevers ophold på offentlige kostafdelinger på gymnasieskoler, kan i sig selv medvirke til et højt omkostningsniveau. De amtskommuner, der har ansvaret for de enkelte skoler, kan kræve den gennemsnitlige restudgift hos andre amtskommuner og hos staten (for så vidt angår de elever, der kommer fra udlandet eller fra Grønland). Ca. 60 pct. af eleverne kommer fra andre amtskommuner end skolekommunen, der således ikke har et tilstrækkeligt selvstændigt incitament til at begrænse udgifterne. Heller ikke forældrene har

særlig interesse i et lavt omkostningsniveau, idet elevbetalingen under den gældende ordning afhænger af deres indkomstforhold og ikke af de med opholdet faktisk forbundne udgifter.

Med den nuværende fordeling af gymnasier over hele landet findes det ikke rimeligt med en så stor automatisk offentlig tilskudsdekning til kostelever, uanset elevernes objektive behov for et kostskoleophold. På de mindre øer kan der være et problem med at bo hjemme samtidig med gymnasieundervisningen, hvorfor der under Indenrigsministeriet er afsat en særlig bevilling, hvoraf der ydes tilskud til kommuner med henblik på at støtte unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de mindre øer. Endelig kan der være behov for kostafdelinger for elever fra tyndtbefolkede egne, hvor der kan være problemer med offentlige transportmidler til skolerne.

På den baggrund foreslås et ændret tilskudssystem for de offentlige kostafdelinger med en fast refusionsats.

Det forudsættes, at behovet for kostafdelinger ved offentlige gymnasier fortsat tilgodeses af hensynet til de unge, der af geografiske, sociale eller personlige grunde ikke kan eller ikke ønsker at bo hjemme. Det forudsættes, at man i forbindelse med ændringen vil opretholde det samlede offentlige tilskud til private og offentlige kostafdelinger tilsammen, men med en anden fordeling. Gennem en fast refusionsats amtskommunerne imellem og amtskommuner og staten imellem for så vidt angår de offentlige kostafdelinger, opretholdes en forskel i tilskudsdekningen fra det offentlige mellem de private og de offentlige kostafdelinger, svarende til at de private gymnasier får ca. 85 pct. af de offentlige gymnasiers udgifter. Ved denne ordning forudsættes det, at de offentlige gymnasieskoler kan opretholde et rimeligt kvalitetsniveau både hvad angår de fysiske rammer og et pædagogisk forsvarligt tilsyn med kosteleverne.

Med forslaget vil der ikke længere blive udstedt regler om opholdsafgiftens størrelse på de offentlige kostafdelinger. Betalingen fra kosteleverne fastlægges af skolen som restudgiften, når det offentlige tilskud er fradraget. Det offentlige tilskud til et offentligt kostophold vil ved ordningen falde fra ca. 40.000 kr. til ca. 34.000 kr., hvilket på grundlag af det hidtidige udgiftsniveau vil svare til en forhøjelse af elevernes egen betaling med ca. 6.000 kr. årligt til ialt ca. 25.000 kr. Samtidig vil der kunne ske en forhøjelse af statstilskuddet til private kostelever på ca. 6.000 kr. pr. år.

Alt i alt forudsættes forslaget at befordre en bedre økonomisk drift af de offentlige kostafdelinger, idet et særligt højt udgiftsniveau for en kostafdeling vil

skulle bæres enten af vedkommende amtskommune eller af kosteleverne gennem egenbetalingen.

5. Oprettelse af gymnasiale suppleringskursus

Ved hf-reformen nedlagde man GSK (Gymnasiale suppleringskurser) for at fordele bevillingen mellem henholdsvis amtskommunerne og universiteterne. Dette skete med henblik på, at undervisningen skulle overtages dels som en naturlig del af enkeltfagstilbuddet i amtskommunerne, dels som en del af den indledende undervisning på de videregående uddannelser i tilfælde af, at suppleringen skulle ske efter optagelsen.

Fra 1995 skal al supplerings af de gymnasiale uddannelser, der er nødvendig for at påbegynde en videregående uddannelse, finde sted før optagelsen til uddannelserne. På den baggrund foreslås det, at den del af suppleringsvirksomheden, der hidtil har ligget på de videregående uddannelsesinstitutioner, herefter varetages som en særlig opgave med fuld statslig dekning, der kan udlægges til offentlige eller private gymnasieskoler, studenterkurser og hf-kurser fortrinvis i universitetsbyerne samt evt. til universiteterne.

Lovforslagets administrative konsekvenser

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser, udover at en udnyttelse af hjemmelen til at oprette gymnasiale suppleringskurser vil medføre en tilskudsadministration i ministeriet.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser

Enkeltfag.

Forslaget om tilskud til enkeltfagsundervisning på private gymnasieskoler m.v. vil næppe indebære en aktivitetsudvidelse, idet man må antage, at en stor del af de nuværende særskilt oprettede hold vil blive erstattet af udnyttelse af tomme pladser på allerede etablerede hold – og dermed betyde en bedre økonomi for skolerne og kurserne.

De enkeltfagsstuderende vil dog udløse et bygningstaxameter af en samlet størrelsesorden på 0,3 mio. kr. årligt. (Fra den 1. januar 1995 med hjemmel i tekstanmærkningen på finansloven for 1995). Dette er allerede indbudgetteret på finansloven.

Optagelsesnævn for pædagogikum.

Forslaget om et optagelsesnævn til pædagogikum, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 13, og § 2, nr. 13, vil medføre en merudgift til honorarer til med-

lemmerne og formanden af et sådant nævn samt til sekretariatsbistand og øvrige driftsudgifter for et sådant uafhængigt nævn. Det anslås, at de årlige udgifter til honorarer vil udgøre ca. 0,1 mio. kr., mens udgiften til sekretariatsbistand og drift i øvrigt anslås til et lignende beløb. Den samlede årlige merudgift anslås således til ca. 0,2 mio. kr. Merudgifterne vil blive afholdt gennem omprioriteringer inden for ministeriets ramme.

Offentlige kostafdelinger.

Forslaget om en takst for refusionsdækningen amtskommunerne imellem og mellem amtskommunerne og staten i relation til de offentlige kostafdelinger og samtidig regulering af statsstilskuddet til de private kostskoleophold er udgiftsneutral for det offentlige. Ved overførslen af ca. 3 mio. kr. til de private skoler, skal der imidlertid ske en bloktilskudsregulering på godt 2,5 mio. kr. i statens favør over for amtskommunerne, idet de 0,5 mio. kr. vedrører statens besparelse på udgiftsdækning i forbindelse med de offentlige kostafdelinger.

Gymnasiale suppleringskurser.

Forslaget om en hjemmel til at oprette gymnasiale suppleringskurser forudsætter en omdisponering inden for Undervisningsministeriets egen ramme.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1 og § 2

Til § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1

Japansk og psykologi er allerede indført i gymnasiet i henhold til bemyndigelsen i gymnasielovens § 2, stk. 3. På tilsvarende måde er japansk indført i hf, jf. hf-lovens § 2, stk. 2. Forslaget om, at fagene indarbejdes i lovteksten, er af ren ordensmæssig karakter. Faget film- og tv-kundskab ændrer hverken indhold eller placering ved ændringen til det mere mundrette navn, film og tv. Forslaget tilsigter, at de samme fag, bortset fra græsk og naturfag i gymnasiet og fysik-kemi i hf, findes både i gymnasiet og hf.

Til § 1, nr. 2, og § 2, nr. 3

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 1.

Til § 1, nr. 3, og § 2, nr. 2

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Til § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4 og nr. 5

Der foreslås i gymnasielovens § 6, stk. 1, og i hf-lovens § 16, stk. 1, indsat bestemmelser svarende til kravet i gymnasielovens § 7, stk. 2, og hf-lovens § 18, stk. 2, om private institutioner, således at også de offentlige institutioner skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed.

Til § 1, nr. 5, og § 2, nr. 6

Der foreslås en bestemmelse, der præciserer, at elevernes/kursisternes hjemamtskommuner har ansvaret for at sikre deres fortsatte skolegang i tilfælde af, at en privat institution nedlægges.

I forbindelse med aktuelle nedlæggelsesplaner for private gymnasier har spørgsmålet om en pædagogisk forsvarlig videreførelse af elevernes skolegang været centralt. I den forbindelse har der været behov for at understrege, at hjemamtskommunens forpligtelse til at sikre tilstrækkelig gymnasie- og hf-kapacitet, jf. gymnasielovens § 6, stk. 1, og hf-lovens § 17, stk. 1, også kan blive aktuel i løbet af et undervisningsår, hvis en privat institution nedlægges.

Forslaget indebærer, at amtskommunen i en sådan situation skal sikre en forsvarlig fortsættelse af elevernes/kursisternes skolegang. Dette vil f.eks. sige, at eleverne/kursisterne kan fortsætte med valgfag m.v., og at 3.g-klasser og andre afgangshold ikke deles.

Forslagene til nyt stk. 3-4 i gymnasielovens § 7 og hf-lovens § 18 betyder, at en privat institution, der i løbet af et undervisningsår overtager alle elever/kursister eller hele klasser/hold fra en nedlagt privat institution, fra overtagelsestidspunktet kan få beregnet taxametertilskud, bygningstilskud og evt. tilskud til kostafdelinger på baggrund af den lukkede institutions elever/kursister den forudgående 5. september. Forslaget indebærer, at en privat institution får tilskud for samtlige elever/kursister henholdsvis i klassen/på holdet og på institutionen, uanset om enkelte søger andre steder hen. Det foreslås, at hvis en amtskommune overtager alle elever/kursister eller hele klasser/hold fra en nedlagt privat institution, fritages hjemamtskommunerne for bidragsforpligtelsen fra overtagelsestidspunktet. Herefter kan amtskommunerne indbyrdes kræve refusion i henhold til bestemmelserne i gymnasielovens § 27 b og hf-lovens § 28, stk. 3.

Til § 1, nr. 6, og § 2, nr. 7

Forslaget om en hjemmel for undervisningsministeren til at fravige kravet om en geografisk og bygningsmæssig enhed for de private institutioner, sva-

F. t. l. vedr. gymnasiet m.v.

rer til forslaget herom for de offentlige institutioner (i § 1, nr. 4 og § 2, nr. 4).

Til § 1, nr. 7, og § 2, nr. 8

Mens ansatte på de offentlige institutioner er omfattet af den almindelige tavshedspligt i forhold til fortrolige oplysninger, vil undervisningsministeren for så vidt angår de private skoler i henhold til gymnasielovens § 7, stk. 3, der bliver til stk. 6, og hf-lovens § 18, stk. 3, der bliver til stk. 6, kunne tilbagekalde godkendelsen, hvor skolen ikke overholder fastsatte regler. Det foreslås udtrykkeligt at nævne reglen om, at karaktergennemsnit skal behandles som fortrolige oplysninger. Tilbagekaldelse af en skoles godkendelse forudsættes kun at finde sted i tilfælde af grove eller gentagne overtrædelser fra den private skoles ledelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 2 om karaktergennemsnit som fortrolige oplysninger.

Til § 2, nr. 9

Forslaget svarer til gymnasielovens § 27 b, stk. 1.

Til § 1, nr. 8, og § 2, nr. 10

Med forslaget gennemføres almindelig tilskuds-dækning også til enkeltfagselever på de private gymnasier m.v. Samtidig forudsættes det, at der vil blive mulighed for at yde tilskud også til enkeltfagshold, der starter på skæve tidspunkter af året, således at eleverne på disse enkeltfagshold ikke optræder ved opgørelsen af elevtallet pr. 5. september.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

Til § 1, nr. 9, og § 2, nr. 11

Forslaget indeholder en teknisk præcisering af de gældende tilskudsbetingelser, så det klart angives, at der fastsættes særlige betingelser med hensyn til elevtallet, som en nyoprettet skole skal opfylde som betingelse for at få udbetalt tilskud allerede i det første år.

Samtidig har man ønsket at sikre en hjemmel til at lade tilskuddet fortsætte skoleåret ud, hvor en skole ikke kan opfylde elevtallet.

Tilskuddet ophører herefter med udgangen af skoleåret, hvilket normalt betyder, at skolen lukker.

Til § 1, nr. 10, og § 2, nr. 12

Forslaget sikrer, at en gymnasieelev, der f.eks. sideløbende er enkeltfagsstuderende, alligevel kan tælle med. Ligeledes skal det sikres, at en elev, der er

enkeltfagsstuderende flere steder, kan tælle med i tilskudsmæssig og bidragsmæssig henseende.

Til § 1, nr. 11

Forslaget er en teknisk ændring, idet der i gymnasielovens § 19, stk. 1, henvises til en ophævet lov.

Til § 1, nr. 12

Forslaget genindfører en hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere regler om amternes bidragspligt til staten for danske elever, der tager en international eksamen i udlandet, som ved en fejl er faldet ud ved den seneste ændring af gymnasieloven.

Til § 1, nr. 13, og § 2, nr. 13

Der kan blive behov for – hvis der melder sig flere kvalificerede ansøgere end antallet af pladser – at gennemføre en adgangsregulering til pædagogikum. Forslaget indeholder hjemmel for ministeren til i så tilfælde at nedsætte et optagelsesnævn til at træffe afgørelse om optagelse under adgangsregulering og til at lade dettes afgørelser være endelige.

Et sådant optagelsesnævn forudsættes sammensat bl.a. af repræsentanter for Rektor- og Forstanderforeningerne.

Forslaget indeholder i øvrigt en sproglig præcisering af kompetencekravene til rektorer og gymnasie- og hf-lærere i forhold til den gældende gymnasielov § 20 og hf-lovs § 31. Herudover er det nu udtrykkeligt angivet i loven, at også rektorer skal have gennemført pædagogikum, et krav man også har stillet i praksis.

Til § 1, nr. 14, og § 2, nr. 14, (hf-lovens § 33 a)

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.

Til § 1, nr. 15, og § 2, nr. 14 (hf-lovens § 33 b)

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 5.

Til § 1, nr. 16, og § 2, nr. 15

Der stilles forslag om, at bestemmelsen om den mellemamtskommunale betaling for undervisning af elever, der optages på en gymnasieskole eller et hf-kursus i en anden amtskommune, gøres ens i de to love, således at der blot er én hjemmel for ministeren til at fastsætte regler, herunder om betalingens størrelse. Der er imidlertid ingen aktuelle planer om at fastsætte sådanne regler, da amtskommunerne og de to hovedstadskommuner har indgået en aftale om betalingen, som alle parter er tilfreds med.

Forslaget indebærer, at den særlige regel om mellemamtskommunal betaling for studenterkursister ophæves, idet den er dækket af hjemlen i § 27 b, stk. 1. Den nye bestemmelse, som allerede er optaget i

hf-loven, giver amtskommuner mulighed for at opkræve betaling for elever, der af en anden amtskommune er anbragt i den pågældende amtskommune, f.eks. som led i institutionsophold eller lignende.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 531 af 23. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, ændres »film- og tv-kundskab« til: »film og tv«, efter »italiensk,« indsættes: »japansk,« og efter »oldtidkundskab,« indsættes: »psykologi,«.

§ 2. — — —

Stk. 2. Der gives – med forskel efter de forskellige linjer – undervisning i billedkunst, biologi, dansk, datalogi, dramatik, engelsk, erhvervsøkonomi, film- og tv-kundskab, filosofi, fransk, fysik, geografi, græsk, historie, idræt, italiensk, kemi, latin, matematik, musik, naturfag, oldtidkundskab, religion, russisk, samfundsfag, spansk, teknikfag og tysk. Der gives endvidere eleverne uddannelses- og erhvervsorientering.

Stk. 3-8. — — —

2. § 3 ophæves.

§ 3. Elever, der tilhører et trossamfund uden for folkekirken, fritages efter anmodning for at deltage i undervisningen og eksamen i religion. Er eleven undergivet forældremyndighed, kan fritagelse kun ske med samtykke fra dennes indehaver.

3. I § 4 indsættes som stk. 2 og stk. 3:

»Stk. 2. Oplysninger om karaktergennemsnit for fag, hold eller samtlige eksaminer på en skole eller grupper af skoler, bortset fra landsgennemsnit, er fortrolige.

Stk. 3. Oplysninger som nævnt i stk. 2 er

ikke undergivet aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen.«.

4. § 6, stk. 1, affattes således:

»Amtsrådene sikrer gymnasiekapacitet i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 5, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en gymnasieuddannelse, kan fuldføre denne. Amtsrådene kan oprette og nedlægge gymnasieskoler og har det overordnede ansvar for skolernes drift, jf. dog § 12, stk. 2. En amtskommunal gymnasieskole skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

§ 6. Amtsrådene sikrer gymnasiekapacitet i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 5, kan optages. Amtsrådene kan oprette og nedlægge gymnasieskoler og har det overordnede ansvar for skolens drift.

Stk. 2-3. — — —

5. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. I tilfælde af nedlæggelse af en privat gymnasieskole har amtsrådet i de amtskommuner, hvor elevernes bopælskommuner ligger, ansvaret for sikring af elevernes fortsatte skolegang.

Stk. 3. En privat gymnasieskole, der overtager samtlige elever eller hele klasser fra en nedlagt privat gymnasieskole, således at eleverne kan fuldføre skoleåret samlet, kan fra overtagesestidspunktet få indregnet den lukkede skoles elevtal henholdsvis klassens elevtal pr. den seneste 5. september ved beregning af taxametertilskud efter § 18 b, stk. 3, byg-

ningstilskud efter § 18 c, stk. 1, og evt. tilskud til kostafdelinger efter § 18 d.

Stk. 4. Hvis en amtskommune overtager samtlige elever eller hele klasser fra en nedlagt privat gymnasieskole, således at eleverne kan fuldføre skoleåret samlet, betales der ikke bidrag til staten for disse elever fra overtagelsestidspunktet, jf. § 18 p.«.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 5-7.

6. I § 7, stk. 2, der bliver stk. 5, indsættes efter 2. pkt.:

»Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

7. I § 7, stk. 3, der bliver stk. 6, indsættes efter »regler«: », herunder reglerne i § 4, stk. 2,«.

§ 7. Undervisningsministeren kan godkende, at private opretter gymnasieskoler.

Stk. 2. Private gymnasieskoler skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren efter nærmere fastsatte regler, jf. dog § 31. Private gymnasieskoler skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.

Stk. 3. En godkendelse kan tilbagekaldes, hvis skolen ikke overholder fastsatte regler eller meddelte påbud.

Stk. 4. Til private gymnasieskoler kan der være knyttet en skoleafdeling, der tilbyder undervisning efter reglerne i lov om friskoler og private grundskoler mv. En sådan skoleafdeling skal omfatte 8. og 9. klassetrin og kan i sammenhæng hermed omfatte andre klassetrin.

8. I § 18 a, stk. 2, indsættes efter 2. pkt.:

»Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen af antal årselever ved enkeltfagsundervisning.«, og § 18 g og § 18 h, stk. 1, nr. 5, ophæves.

§ 18 a. ---

Stk. 2. Antal årselever beregnes som 7/12 af antal elever opgjort 5. september året før finansåret sammenlagt med 5/12 af antal elever pr. 5. september i finansåret. Antal årselever ved kostafdelinger beregnes på samme måde, jf. § 18 d.

Stk. 3. ---

§ 18 g. Staten yder tilskud til enkeltfagsundervisning på særskilt oprettede hold ved private gymnasieskoler. Tilskuddet ydes med en procentdel af det gennemsnitlige tilskud pr. årselev, jf. § 18 a, stk. 3, efter nærmere af undervisningsministeren fastsatte regler.

§ 18 h. Tilskuddene til private gymnasier i henhold til denne lov skal anvendes til skole- og undervisningsvirksomhed. Herudover disponerer skolerne frit ved anvendelsen af følgende tilskud under ét, idet formålene med de pågældende tilskud forudsættes opfyldt:

- 1) Driftstilskud i henhold til § 18 a.
- 2) Bygningstilskud i henhold til § 18 c.
- 3) Tilskud til kostafdelinger i henhold til § 18 d.
- 4) Tilskud til elever med svære handicap i henhold til § 18 a.
- 5) Tilskud til enkeltfagsundervisning i henhold til § 18 g.

Stk. 2. ---

9. I § 18 i indsættes som *stk. 2* og *stk. 3*:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om nyoprettede skolers opfyldelse af betingelserne i stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Hvis en skole ikke opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 1, ophører tilskuddet ved finansårets begyndelse. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om udbetaling af taxametertilskud efter § 18 b, stk. 3, bygnings-tilskud efter § 18 c og evt. tilskud til kostafdelinger efter § 18 d, til en gymnasieskole i perioden fra finansårets begyndelse og til skoleårets slutning.«.

10. I § 18 t, *stk. 2*, indsættes efter »kursus«: »som fuldtidselever«.

§ 18 t. ---

Stk. 2. Hjemamtskommunen returnerer en attesteret fortegnelse efter stk. 1 til skolen over elever, som pr. 5. september er hjemme-hørende i amtskommunen, og som ikke er anmeldt en anden gymnasieskole eller et andet kursus.

Stk. 3. ---

11. § 19, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Tilskuddet udgør det gennemsnitlige tilskud pr. årselev til private gymnasieskoler, jf. § 18 a, stk. 3.«.

§ 19. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at en elev kan få tilskud til undervisning i udlandet, der sigter mod en tilsvarende international eksamen, som er adgangsgivende til videregående uddannelser i Danmark. Tilskuddet udgør det gennemsnitlige rammetilskud pr. elev til private gymnasieskoler, jf. lov om statsstøtte til visse private skoler.

Stk. 2. ---

12. I § 19, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen og kan herunder fravige lovens § 18 o.«.

§ 19. ---

Stk. 2. Amtskommunerne betaler bidrag til staten for de i stk. 1 nævnte elever efter bestemmelserne i § 18 p.

13. § 20 affattes således:

»§ 20. Rektorer og lærere ved gymnasieskoler skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for gymnasiets fagrække, jf. dog stk. 9.

Stk. 2. Undervisningsministeren tildeler undervisningskompetence, når den pågældende i et eller flere fag inden for gymnasiets fagrække har opnået faglig og pædagogisk kompetence.

Stk. 3. Faglig kompetence er betinget af en bestået kandidateksamen inklusive speciale i et eller flere gymnasiefag ved et universitet eller universitetscenter. Hvor der er tale om sideordnede fag i en 2-fags kombinationsuddannelse, skal begge fag dog være gymnasie- eller hf-fag.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke faglige forudsætninger der skal være opfyldt som betingelse for tildeling af faglig kompetence på grundlag af en kandidateksamen efter stk. 3.

Stk. 5. Pædagogisk kompetence opnås ved at gennemføre pædagogikum, der består af teoretisk pædagogikum, herunder alment-pædagogisk og fagligt-pædagogisk kursus, og praktisk pædagogikum. Undervisningsministeren afholder kurser og foranstalter prøver i praktisk og teoretisk pædagogikum.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om teoretisk og praktisk pædagogikum, herunder om eventuel adgangsregulering til pædagogikum. Ministeren kan bestemme, at afgørelser om optagelse under adgangsregulering kan træffes af et optagelsesnævn, og om at optagelsesnævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Alle gymnasieskoler har pligt til at modtage kandidater til gennemgang af kursus i praktisk pædagogik.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tildeling af faglig kompetence, henholdsvis undervisningskompetence til kandidater og andre, der har gennemført anden tilstrækkelig uddannelse end efter stk. 2, 3 og 5.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, under hvilke forudsætninger og under hvilke betingelser personer, der ikke har den i stk. 1, 2 og 8 nævnte undervisningskompetence, kan undervise ved gymnasieskoler.«.

§ 20. Ansættelse som adjunkt, lektor eller rektor ved en gymnasieskole er betinget af, at den pågældende inden for gymnasiets fagrække har bestået kandidateksamen eller magisterkonferens ved et universitet eller et universitetscenter. Undervisningsministeren kan godkende, at ansøgere, som har gennemført anden tilstrækkelig uddannelse, ansættes i de nævnte stillinger. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke faglige betingelser der skal være opfyldt som betingelse for ansættelse.

Stk. 2. Fast ansættelse som lærer ved en gymnasieskole er betinget af, at den pågældende har bestået en af undervisningsministeren foranstaltet prøve i teoretisk og praktisk pædagogik samt deltaget i fagligt-pædagogisk kursus. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige denne bestemmelse.

Stk. 3. Undervisningsministeren tildeler lærere undervisningskompetence i ét eller flere fag i henhold til reglerne i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om teoretisk og praktisk pædagogikum. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangsregulering til pædagogikum og kan endvidere fastsætte regler om, at pædagogikum kun tilbydes lærere, der

er ansat ved gymnasiet eller ved kurser med anden gymnasial undervisning.

Stk. 5. Alle gymnasieskoler har pligt til efter anvisning fra undervisningsministeren at modtage lærerkandidater til gennemgang af kursus i praktisk pædagogik.

14. § 23, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de offentlige kostafdelinger, herunder om optagelsen og fordelingen af kostelever og om betaling for ophold staten og amtskommunerne imellem og mellem amtskommunerne indbyrdes.«.

§ 23. — — —

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de offentlige kostafdelinger, herunder om

- 1) kapaciteten,
- 2) optagelsen og fordelingen af kostelever,
- 3) forældrenes betaling for elevens ophold og
- 4) betaling for ophold staten og amtskommunerne imellem og mellem amtskommunerne indbyrdes.

15. Efter § 23 indsættes:

»§ 23 a. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om gymnasiale suppleringskurser, herunder om placering af sådanne kurser på gymnasieskoler og andre institutioner.«.

16. § 27 b, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Amtskommunen kan kræve betaling, jf. stk. 1, og refusion af bidragene, jf. § 18 p og § 18 q, fra en anden amtskommune for undervisning af elever, der er hjemmehørende i amtskommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden amtskommune.«.

§ 27 b. — — —

Stk. 2. På grundlag af elevtalsoplysninger pr. 5. september kan Københavns og Frederiksberg Kommuner opkræve betaling for kurser ved kommunens studenterkursus fra hjemamtskommunen. Betalingen svarer til den gennemsnitlige årlige udgift pr. kursist til driften af det pågældende kursus.

§ 2

I lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberevende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 532 af 23. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, ændres »film- og tv-kundskab« til: »film og tv«, efter »italiensk,« indsættes: »japansk,« og efter »kemi,« indsættes: »latin,«.

§2. Ved kursus til højere forberedelseksamen gives undervisning i billedkunst, biologi, dansk, datalogi, design, dramatik, engelsk, erhvervsøkonomi, film- og tv-kundskab, filosofi, fransk, fysik, geografi, historie, idræt, italiensk, kemi, matematik, musik, oldtidskundskab, psykologi, religion, russisk, samfundsfag, spansk, teknikfag og tysk. Der gives endvidere kursisterne kollektiv uddannelses- og erhvervsorientering.

Stk. 2. — — —

2. I § 7 indsættes som *stk. 2* og *stk. 3*:

»*Stk. 2.* Oplysninger om karaktergennemsnit for fag, hold eller samtlige eksaminer på et kursus, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov, eller grupper af sådanne kurser, bortset fra landsgennemsnit, er fortrolige.

Stk. 3. Oplysninger som nævnt i *stk. 2* er ikke undergivet aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen.«.

3. § 10 ophæves.

§ 10. Studerende, der tilhører et trossamfund uden for folkekirken, fritages efter anmodning for at deltage i undervisning og prøve i religion. Er den studerende undergivet forældremyndighed, kan fritagelse kun ske med samtykke fra dennes indehaver.

4. § 16, *stk. 1*, affattes således:

»Amtsrådene kan oprette og nedlægge kurser og har det overordnede ansvar for disse kursers drift, jf. dog § 21, *stk. 2*. Et amtskommunalt hf-kursus oprettet i henhold til denne lov skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«.

§ 16. Amtsrådene kan oprette og nedlægge kurser og har det overordnede ansvar for disse kursers drift.

Stk. 2. — —

5. § 17, *stk. 1*, affattes således:

»Amtsrådene sikrer kursuskapacitet til de 2-årige hf-undervisningsforløb i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 11, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en hf-uddannelse efter reglerne om 2-årigt forløb, kan fuldføre denne.«

§ 17. Amtsrådene sikrer kursuskapacitet for de 2-årige hf-undervisningsforløb i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne i § 11, kan optages.

Stk. 2-3. — —

6. I § 18 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* I tilfælde af nedlæggelse af et privat hf-kursus oprettet i henhold til denne lov har amtsrådet i de amtskommuner, hvor kursisternes bopælskommune ligger, ansvaret for sikring af kursisternes fortsatte skolegang.

Stk. 3. Et privat hf-kursus, der overtager samtlige kursister eller hele hold fra et nedlagt privat kursus, kan fra overtagelsestidspunktet få indregnet det lukkede kursus kursisttal henholdsvis holdets kursisttal pr. den seneste 5. september ved beregning af taxametertilskud efter § 30 b, *stk. 3*, og bygningstilskud efter § 30 c, *stk. 1*.

Stk. 4. Hvis en amtskommune overtager samtlige kursister eller hele hold fra et nedlagt privat kursus, således at kursisterne kan fuldføre undervisningen samlet, betales der ikke bidrag til staten for disse kursister fra overtagelsestidspunktet, jf. § 30 q.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter *stk. 5 og 6*.

7. I § 18, *stk. 2*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter 2. *pkt.*:

»Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«

8. I § 18, *stk. 3*, der bliver *stk. 6*, indsættes efter »regler«: », herunder § 7, *stk. 2*,«.

§ 18. Undervisningsministeren kan godkende, at private opretter kurser, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov.

Stk. 2. Private kurser skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren efter nærmere fastsatte regler. Private kurser skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdeponitum.

Stk. 3. En godkendelse kan tilbagekaldes, hvis kurset ikke overholder fastsatte regler eller meddelte påbud.

9. § 28, *stk. 1*, affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte regler om betaling amtskommunerne imellem i de tilfælde, hvor en kursist optages på eller en studerende indstiller sig til eksamen på et kursus i en anden amtskommune end hjemamtskommunen.«

§ 28. Den amtskommune, der på en amtskommunal institution optager en ansøger med hjemsted uden for amtskommunen, kan kræve godtgørelse for de hermed forbundne udgifter fra den amtskommunen, hvor den pågældende er hjemmehørende.

Stk. 2-3. — —

10. I § 30 a, *stk. 2*, indsættes efter 2. *pkt.*:

»Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen af antal årselever ved enkeltfagsundervisning.«, og § 30 g og § 30 i, *stk. 1*, nr. 5, ophæves.

§ 30 a. — — —

Stk. 2. Antal årskursister beregnes som $\frac{7}{12}$ af antal kursister opgjort 5. september året før finansåret sammenlagt med $\frac{5}{12}$ af antal kursister pr. 5. september i finansåret. Antal årskursister ved kostafdelinger beregnes på samme måde, jf. § 30 d.

Stk. 3. — — —

§ 30 g. Staten yder tilskud til enkeltfagsundervisning på særskilt oprettede hold ved private kurser, som også tilbyder et fuldt to-årigt forløb. Tilskuddet ydes med en procentdel af det gennemsnitlige tilskud pr. årskursist, jf. § 30 a, *stk. 3*, efter nærmere af undervisningsministeren fastsatte regler.

§ 30 i. Tilskuddene til private kurser i henhold til denne lov skal anvendes til skole- og

undervisningsvirksomhed. Herudover disponerer kurserne frit ved anvendelse af følgende tilskud under ét, idet formålene med de pågældende tilskud forudsættes opfyldt:

- 1) Driftstilskud i henhold til § 30 a.
- 2) Bygningstilskud i henhold til § 30 c.
- 3) Tilskud til kostafdelinger i henhold til § 30 d.
- 4) Tilskud til kursister med svære handicap i henhold til § 30 e.
- 5) Tilskud til enkeltfagsundervisning i henhold til § 30 g.

Stk. 2. ---

11. I § 30 k indsættes som *stk. 2* og *stk. 3*:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om nyoprettede kursers opfyldelse af betingelserne i *stk. 1, nr. 1*.

Stk. 3. Hvis et kursus ikke opfylder betingelserne i *stk. 1, nr. 1*, ophører tilskuddet ved finansårets begyndelse. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om udbetaling af taxametertilskud, jf. § 30 b, *stk. 3*, og bygningstilskud, jf. § 30 c, til et kursus i perioden fra finansårets begyndelse og til skoleårets slutning.«

12. I § 30 u, *stk. 2*, indsættes efter »gymnasieskole«: »som fuldtidskursister«.

§ 30 u. ---

Stk. 2. Hjemamtskommunen returnerer en attesteret fortegnelse efter *stk. 1* til skolen over kursister, som pr. 5. september er hjemmehørende i amtskommunen, og som ikke er tilmeldt et andet kursus eller en anden gymnasieskole.

Stk. 3. ---

13. § 31 affattes således:

»§ 31. Rektorer for et selvstændigt kursus i henhold til denne lov og lærere, der underviser i henhold til denne lov, skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for hf's fagrække, jf. dog *stk. 9*.

Stk. 2. Undervisningsministeren tildeler undervisningskompetence, når den pågældende i et eller flere fag inden for hf's fagrække har opnået faglig og pædagogisk kompetence.

Stk. 3. Faglig kompetence er betinget af en bestået kandidateksamen inklusive speciale i et eller flere hf-fag ved et universitet eller universitetscenter. Hvor der er tale om sideordne-

de fag i en 2-fags kombinationsuddannelse, skal begge fag dog være hf- eller gymnasiefag.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke faglige forudsætninger der skal være opfyldt som betingelse for tildeling af faglig kompetence på grundlag af en kandidateksamen efter *stk. 3*.

Stk. 5. Pædagogisk kompetence opnås ved at gennemføre pædagogikum, der består af teoretisk pædagogikum, herunder alment-pædagogisk og fagligt-pædagogisk kursus, og praktisk pædagogikum. Undervisningsministeren afholder kurser og foranstalter prøver i praktisk og teoretisk pædagogikum.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om teoretisk og praktisk pædagogikum, herunder om eventuel adgangsregulering til pædagogikum. Ministeren kan bestemme, at afgørelser om optagelse under adgangsregulering kan træffes af et optagelsesnævn, og om at optagelsesnævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Alle institutioner, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov, har pligt til at modtage lærerkandidater til gennemgang af kursus i praktisk pædagogik.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tildeling af faglig kompetence, henholdsvis undervisningskompetence til kandidater og andre, der har gennemført anden tilstrækkelig uddannelse end efter *stk. 2, 3* og *5*.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, under hvilke forudsætninger og under hvilke betingelser personer, der ikke har den i *stk. 1, 2* og *8*, nævnte undervisningskompetence, kan undervise i henhold til denne lov.«

§ 31. Ansættelse som adjunkt eller lektor til undervisning i henhold til denne lov eller som rektor for et selvstændigt kursus er betinget af, at den pågældende inden for den i § 2, *stk. 1*, nævnte fagrække har bestået kandidateksamen eller magisterkonferens ved et universitet eller et universitetscenter. Undervisningsministeren kan godkende, at ansøgere, som har gennemført anden tilstrækkelig uddannelse, ansættes i de nævnte stillinger. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke faglige betingelser der skal være opfyldt som betingelse for ansættelse.

Stk. 2. Fast ansættelse som lærer til undervisning i henhold til denne lov er betinget af, at den pågældende har bestået en af undervisningsministeren foranstaltet prøve i teoretisk og praktisk pædagogik samt deltaget i fagligt-pædagogisk kursus. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige denne bestemmelse.

Stk. 3. Undervisningsministeren tildeler lærere undervisningskompetence i ét eller flere fag i henhold til reglerne i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kursus og prøve i teoretisk og praktisk pædagogikum. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangsregulering til pædagogikum og kan endvidere fastsætte regler om, at pædagogikum kun tilbydes lærere, der er ansat ved en institution, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov.

Stk. 5. Alle institutioner, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov, har pligt til efter anvisning fra undervisningsministeren at modtage lærerkandidater til gennemgang af kursus i praktisk pædagogik.

14. Efter § 33 indsættes:

»§ 33 a. På en kostafdeling oprettet i henhold til § 23, stk. 1, i lov om gymnasiet m.v. kan

optages kostelever fra et hf-kursus tilknyttet samme institution. Sådanne hf-kostelever er omfattet af gymnasielovens § 23, stk. 2.

§ 33 b. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om gymnasiale suppleringskurser, herunder om placering af sådanne kurser på en institution, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov.«

15. § 36 a ophæves.

§ 36 a. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om betaling amtskommunerne imellem i de tilfælde, hvor en kursist optages på et kursus i en anden amtskommune end hjemamtskommunen.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 1995, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 2, og § 2, nr. 3, har dog først virkning for elever og kursister, der optages i 1. gymnasieklasse, henholdsvis 1. kursusklasse i skoleåret 1995/96.

Stk. 3. § 1, nr. 14, har først virkning fra skoleåret 1997/98.